

Tom van der Lelij, kamprechter in Tokyo

Olympische droom in duigen

Tom van der Lelij (57) was kamprechter op de Olympische Spelen in Tokyo. Hij reisde er op 19 juli heen, de wedstrijden waren van 23 tot en met 30 juli. De Spelen hadden ook voor hem een bizar verloop. Voor, tijdens en na de Spelen spraken we hem om zijn verwachtingen en ervaringen op te tekenen.

Kamprechter op de Olympische Spelen, hoe bijzonder is dat?

Het is het hoogste wat je kunt bereiken als kamprechter. Je mag maar eenmaal in je leven naar de Olympische of Paralympische Spelen. Ik zat nog aan de goede kant van de streep want ik ben 57. Zestig vinden we in Nederland de grens voor uitzending naar de Olympische Spelen. Dit was dus mijn piek, vanaf nu is het een kwestie van afdalen. *Een gulle lach.* Het is wel een mooie ervaring om straks in te

zetten bij de opleiding van jonge kamprechters.

En was het je piek? Je bent uiteindelijk vier dagen actief geweest op de baan maar nog voor de finales begonnen moest je in quarantaine.

Ja en nee. Ja, want aan alles merk je dat dit het grootste roeipodium is dat je kunt meemaken. Niet aan het aantal roeiers, want dat is gemaximeerd. Maar aan de voorbereiding van de roeiers, de media-

aandacht en de omvang van de tribunes die er stonden, ook al bleven ze leeg. Op dat podium mocht ik aan de slag. En het begon goed, want met twee collega's werd ik de eerste paar dagen op de start gezet. Een begin om van te dromen.

"Na drie roeidagen ging 's avonds de telefoon: ik was positief getest op corona."

En nee, want na drie roeidagen ging 's avonds laat de telefoon: ik was positief getest op corona. Dat betekent dat je er uitligt. Het was best moeilijk om daarmee om te gaan, de emoties speelden af en toe op. Maar de whatsapp van de olympische jury heeft mij geholpen om betrokken te blijven bij mijn collega-kamprechers: ik

keek over hun schouders mee naar hun belevenissen. Ook ben ik mijn ervaringen blijven delen in mijn dagboek op roei.nu en zo kon ik het allemaal wat van mij afschrijven. Ik heb daar enthousiaste reacties op gekregen, dat werkte stimulerend.

Hoe ben je in het kamprechteren gerold?

Toen mijn vrouw Jacomine Ravensbergen en ik bij Asopos de Vliet stopten met roeien als student hebben we jaren geocoacht en andere vrijwilligerswerkzaamheden binnen onze vereniging gedaan. Toen het einde van ons studentenbestaan zich aandeed vroegen wij ▶

FOTO: MERLIN SOETERS

umpiring examen te doen. Het was in 2001 tijdens de wereldkampioenschappen voor junioren in Duisburg. Met Jacomine aan het stuur in de auto daarheen zat ik nog zo lang mogelijk de *Rules of Racing* door te nemen. Ik slaagde gelukkig, want er is een tijd geweest dat er nogal eens een Nederlander zakte voor dat examen. Inmiddels bereiden we onze kandidaten heel goed voor. Nederlanders die door de Kamprechtercommissie worden uitgenodigd om FISA-kamprechtersexamen te doen, moeten in Nederland eerst een toelatingsexamen doen. Sindsdien is iedereen voor het FISA-examen geslaagd.

En je komt nog eens ergens.

Nou inderdaad. Dan zit je ineens naast een bakker uit Nieuw-Zeeland die daarnaast kamprechter is. 'Als je in Nieuw-Zeeland bent, moet je bij me langskomen'. Die uitnodiging staat nog, maar ik heb er wel leuke contacten in Italië aan overgehouden. En ook met België en Duitsland hebben we heel warme contacten, zoals met de mensen van de Gentse roeiverenigingen op de drie internationale wedstrijden daar en met diverse Duitse kamprechters door het uitwisselingsprogramma waardoor je elkaar regelmatig tegenkomt. Tijdens de WK Coastal in

FOTO: MERLIN SOETERS

ons af, wat zullen we nu eens gaan doen, hoe houden wij contact met de roeisport die ons zoveel heeft gebracht. En dat werd kamprechters, waarom niet. We hadden ons al een paar keer opgegeven voor het examen, maar in 1991 kwam het er echt van. We deden examen bij Charles en

Nely Gambon thuis in Den Haag. Op de een of andere manier rol je dan, als je vaak kamprechter, van het ene in het andere, terwijl ik bij aanvang helemaal niet de ambitie had om 'hogerop' te komen. En toch werd ik gevraagd om het FISA

Istanboel werden we ontzettend gastvrij ontvangen, een Turkse collega liet ons de hele stad zien, waarbij hij ons de lekkerste krakende baklava voorschotelde die ik ooit heb gegeten.

Bij de Wereldbekerwedstrijd in Rotterdam in 2019 was je hoofd van de jury.

Dat was wel *my toughest hour* tot nu toe. Vanaf 2013 was ik hoofd van de jury bij de Holland Beker. Daarvoor was ik al drie jaar penningmeester bij deze gave wedstrijd. Na mijn studie Nederlands Recht heb ik namelijk verschillende financiële opleidingen gedaan. Mijn functie als hoofd van de jury bij de Holland Beker heeft sterk bijgedragen aan mijn ontwikkeling als FISA-kamprechter.

Ook in mijn rol als coördinator van de Nederlandse kamprechters tijdens de WK's in 2014 op de Bosbaan en in 2016 op de Willem-Alexander Baan heb ik veel geleerd over hoe zo'n FISA wedstrijd in elkaar steekt.

"We dachten: hoe houden we contact met de roeisport die ons zoveel heeft gebracht?"

Tijdens die Wereldbeker op de Willem-Alexander Baan hing er op de vrijdagochtend een onweersbui boven de baan. In samenspraak met deskundigen moest ik toen besluiten de wedstrijd uit te stellen. Toen we later die dag alsnog van start konden gebeure dat in de vorm van time trials. Het was een van de enerverendste dagen in mijn leven als kamprechter.

Hoe werkte het in Tokyo, als het normaal was gegaan?

Als kamprechter vervul je een hele reeks rollen, zoals lid van de controlecommissie waar je boten en roeiers weegt, boten en kleding controleert of roeiers identificeert voor de dopingcontrole, starter, 'judge at

the start' die ploegen aligneert en beoordeelt of de start goed is, meevarende kamprechter en 'judge at the finish'.

De twintig kamprechters op de Spelen rouleerden over die taken, zo gaat dat altijd. Patrick Rombaut, voorzitter van de Umpiring Commission van FISA, was het hoofd van onze olympische jury. Al die twintig kamprechters hebben als kamprechter een wereldkampioenschap achter de rug in de laatste vier jaar. Ik ben in Bulgarije geweest, in Plovdiv, 2018. Na alle afgelastingen door de pandemie waren de eerste wedstrijden dit jaar, zoals de Holland Beker, wel weer even spannend, het is goed dat ik die nog gedaan heb, als opfrisser voor Tokyo. En dan Tokyo. Eerst maak je altijd kennis met elkaar, je gaat de baan bekijken en je wordt gebriefd over bijzonderheden. Daarna vinden er oefenstarts plaats en de wedstrijden voor de reserveroeiers waarna we klaar zijn voor de eerste wedstrijddag. Dagelijks gingen we, na een coronaproof ontbijt met spatschermen, per bus naar de baan. Daar ontvingen we in de juryvergadering het kamprechtersschema waarin de taken voor die dag zijn verdeeld. Nadat we dat hadden uitgevoerd konden we na de roeiers lunchen waarna we weer naar het hotel werden gebracht. Onderlinge ▶

contacten waren lastig want we moesten één meter afstand houden tot elkaar en twee meter tot de roeiers en permanent een mondkapje op. Alleen kortdurend mocht je wat dichterbij elkaar komen. In feite was normaal intermenselijk contact heel moeilijk.

En toen kwam die positieve test. Hoe zag je leven in quarantaine eruit?

Nadat ik gebeld was over mijn positieve test mocht ik mijn kamer niet meer af. Ook mijn controletest was positief. In Japan zijn er speciale coronahotels die door de gezondheidsautoriteiten worden gemonitord. Daar moet je tien dagen in isolatie waarna je niet meer besmettelijk bent. Ik ben daar toen naartoe overgebracht. Er was een strak regime: 's ochtends om 7 uur en 's middags om 16 uur vertelde de omroep in het Japans en Engels dat we onze temperatuur, zuurstofgehalte en hartslag moesten meten. Binnen tien minuten moesten we dat doorgeven, samen met eventuele symptomen. Driemaal, van 8 tot 9, van 12 tot 13 en van 18 tot 19 uur mochten we even onze kamer uit om eten, drinken en andere benodigdheden te halen, ik heb de hele Japanse keuken voorbij zien komen. Tot slot werden we dagelijks gebeld of

alles goed ging. Het was best eenzaam, maar door mijn dagboek te blijven schrijven, contact te houden met de Olympische jury, het thuisfront en kamprechterend Nederland en te kijken naar Studio Tokio van de NOS was het goed te doen.

Lees het dagboek van Tom van der Lelij op www.roei.nu

Je hebt alle kanten van het gebeuren meegemaakt.

Het was natuurlijk heel teleurstellend en daar had ik het soms moeilijk mee. Het was niet wat ik me ervan had voorgesteld, maar ik heb geprobeerd er het beste van te maken. Via de whatsapp van de jury ben ik op de hoogte gebleven van wat er gebeurde. Door mijn eerdere ervaringen kon ik me daar een goede voorstelling van maken. Bovendien kon ik de wedstrijden live op de TV volgen. In combinatie met de support vanuit Nederland was het een bizarre maar onvergetelijke ervaring. ■!

WERK EN KAMPRECHTEREN

Tom van der Lelij werkt op het Ministerie van Binnenlandse Zaken bij het directoraat waar het geld over de gemeenten wordt verdeeld. "Bij de decentralisatie van bepaalde taken zoals de jeugdzorg, geven gemeenten momenteel flink meer geld uit dan ze ontvangen. Via hervormingen proberen we inkomsten en uitgaven nu meer met elkaar in evenwicht te brengen." Zijn werk staat in de zomer op een laag pitje en dan kan hij verlofdagen opnemen voor het kamprechteren. "In Den Haag is het 's zomers een stuk stiller. De Tweede Kamer is met reces. Er worden dan bijvoorbeeld geen kamervragen gesteld waar ik iets mee moet."

